

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1951-1952.

SÉANCE DU 30 JANVIER 1952.

**Proposition de loi
relative au problème charbonnier.**

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'entrée de la Belgique dans la Communauté européenne du Charbon et de l'Acier implique un changement profond de l'orientation de ses économies charbonnière et sidérurgique.

La création d'un marché commun dans une partie importante de l'Europe continentale pour deux produits essentiels — le charbon et l'acier — ouvre des perspectives nouvelles pour nos activités industrielles, mais encore convient-il de se préparer, par une série d'ajustements appropriés, à rencontrer dans de bonnes conditions la concurrence accrue qui prévaudra sur ce marché unique débarrassé des barrières protectionnistes actuellement existantes.

L'examen des perspectives nouvelles a résulter de la participation de la Belgique au Plan Schuman éclaire d'une lumière particulièrement vive certaines déficiences — naturelles et autres — de notre économie charbonnière. Il devient plus indispensable que jamais de pallier ces déficiences dans les délais les plus rapprochés si l'on veut participer dans le progrès social, aux avantages du marché commun.

Il convient de souligner spécialement que si la Communauté du Charbon et de l'Acier apporte d'incontestables possibilités nouvelles, cette Communauté risque cependant de demeurer sans valeur intrinsèque si les pays participants ne consentent pas à faire un effort exceptionnel pour réorienter leurs économies charbonnière et sidérurgique de manière à permettre aux dites possibilités nouvelles de se concrétiser. Cet effort s'impose à la Belgique surtout en matière charbonnière. Il implique que

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1951-1952.

VERGADERING VAN 30 JANUARI 1952.

**Wetsvoorstel
betreffende het steenkolenvraagstuk.**

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De toetreding van België tot de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal zal een diepgaande verandering in de koers van onze steenkolen- en ijzer- en staalindustrie teweegbrengen.

De instelling van een gemeenschappelijke markt in een aanzienlijk gedeelte van continentaal Europa voor twee hoofdzakelijke producten — kolen en staal — opent nieuwe vooruitzichten voor onze nijverheden, maar toch dient men zich, door een reeks geschikte aanpassingen, voor te bereiden om in gunstige omstandigheden de verscherpte mededinging te gemoet te gaan die op die gemeenschappelijke markt zal heersen, wanneer de thans bestaande protectionistische muren verdwenen zijn.

Het onderzoek van de nieuwe vooruitzichten die zullen ontstaan uit de deelneming van België aan het Schuman-plan werpt een bijzonder levendig licht op sommige — natuurlijke en andere — tekorten van onze steenkolenindustrie. Het wordt meer dan ooit onmisbaar deze tekorten binnen de kortst mogelijke termijn te verhelpen, indien men, in de sociale vooruitgang, wil deelhebben aan de voordelen van de gemeenschappelijke markt.

Het dient speciaal onderstreept dat de Gemeenschap voor Kolen en Staal, zo zij onbetwistbaar nieuwe mogelijkheden met zich brengt, toch zonder intrinsieke waarde zou blijven indien de deelnemende landen niet toestemmen in een uitzonderlijke inspanning om hun steenkolen- en ijzer- en staal-industrieën derwijze te reoriënteren dat bedoelde nieuwe mogelijkheden werkelijkheid kunnen worden. Die inspanning dringt zich voor België vooral op ter zake van de steenkolenmijnen. Zij sluit in dat

le pays accepte et poursuive une politique économique que l'on peut définir dans les quatre points suivants :

a) Le pays doit être en mesure de participer effectivement à la politique d'expansion économique qui est à la base même du Plan Schuman;

b) Il doit mettre tout en œuvre pour réduire le prix du charbon, notamment pour consolider la prospérité de ses nombreuses industries transformatrices et pour assurer, par voie de conséquence, la stabilité et l'expansion de l'emploi dans ces industries;

c) Il est indispensable de s'astreindre à réduire au strict minimum les subsides qu'il serait nécessaire d'accorder à l'industrie charbonnière pour préparer et ensuite maintenir l'intégration dans la Communauté.

La subsidiation est — de façon générale — un pis-aller, qui risque de porter atteinte aux efforts et à l'initiative des exploitants, tout en représentant une charge budgétaire pour la collectivité nationale. Le sens de la dignité nationale commande en outre que tout pays recoure dans la mesure la plus réduite possible à la subsidiation mise à charge de la Communauté;

d) Enfin, il convient de faire un effort exceptionnel pour rendre superflus les éventuels déplacements de production que la Haute Autorité pourrait envisager de recommander à la Belgique.

La mise en pratique d'une pareille politique comporte l'élaboration et ensuite la prescription de mesures complexes et nombreuses; elle prendra certes un temps relativement long. Mais au moment de souscrire à un acte international de l'importance du Traité sur la Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier, il est indispensable que la volonté du pays de s'engager dans la voie tracée ci-dessus soit clairement exprimée. L'un des moyens les plus nets d'affirmer une telle volonté consiste à prendre immédiatement de premières mesures d'adaptation fondamentale, mesures auxquelles il est pratiquement possible de recourir, dont aucun élément — ni technique ni matériel — ne pourrait justifier l'ajournement. Il s'agit, pour l'Etat :

1° d'exécuter les fusions et remembrements préconisés par le Conseil National des Charbonnages;

2° de faire poursuivre la reconnaissance des richesses charbonnières de notre sous-sol;

3° de décider la mise en valeur des réserves de Campine et des richesses charbonnières nouvelles qui viendraient à être reconnues;

4° de prendre l'initiative du financement des opérations d'équipement capables de donner pleine efficacité aux fusions et aux remembrements.

het land een economische politiek aanvaardt en nastreeft, welke in de vier navolgende punten kan omschreven worden :

a) Het land moet in staat zijn om daadwerkelijk deel te nemen aan de politiek van economische uitbreiding die aan het Schuman-plan ten grondslag ligt;

b) Het moet alles in het werk stellen om de prijs van de steenkolen te drukken, onder meer om de voorspoed van zijn talrijke verwerkende nijverheden te verstevigen en om, als gevolg daarvan, de besteding en de uitbreiding van de tewerkstelling in die nijverheden te verzekeren;

c) Het is onmisbaar dat men zich verplicht om de toelagen die noodzakelijkerwijze aan de steenkolennijverheid dienen toegekend, om de opnemings in de Gemeenschap voor te bereiden en vervolgens te handhaven, tot het uiterste minimum te herleiden.

De subsidiëring is — algemeen beschouwd — een lapmiddel dat afbreuk kan doen aan de inspanningen en het initiatief van de exploitanten, en tevens een begrotingslast voor de nationale gemeenschap uitmaakt. De zin voor de nationale waardigheid gebiedt bovendien dat elk land in een zo beperkt mogelijke mate zijn toevlucht neemt tot de ten laste van de gemeenschap gelegde subsidiëring;

d) Ten slotte dient er een uitzonderlijke inspanning gedaan om gebeurlijke productieverhuizingen, die de Hoge Autoriteit mogelijk aan België zou willen aanbevelen, overbodig te maken.

De toepassing van een dergelijke politiek brengt met zich het opmaken en vervolgens het verplicht stellen van talrijke ingewikkelde maatregelen; zij zal zeker een betrekkelijk lange tijd vergen. Maar op het ogenblik dat men een zo belangrijke internationale akte als het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal ondertekent, is het noodzakelijk dat de wil van het land om de hierboven aangeduide weg in te slaan klaar wordt uitgedrukt. Een van de duidelijkste middelen om die wil te bevestigen bestaat er in onverwijld de eerste maatregelen tot fundamentele aanpassing te treffen, maatregelen die praktisch kunnen toegepast worden, en waarvan geen enkel technisch noch materieel element de verdaging zou kunnen verantwoorden. Het gaat er om, voor de Staat :

1° de door de Nationale Raad voor de Steenkolenmijnen voorgestane fusies en ruilverkavelingen uit te voeren;

2° de opsporing van de steenkolenrijkdommen van onze ondergrond te doen voortzetten;

3° te beslissen dat de reserves van de Kempen en de mogelijk nieuw ontdekte kolenrijkdommen uitgebaat moeten worden;

4° het initiatief te nemen tot financiering van de uitrustingsverrichtingen, die aan de fusies en ruilverkavelingen volle uitwerking kunnen verschaffen.

Il convient de répéter avec force que ces diverses mesures, dont la nécessité a été reconnue depuis longtemps par les instances les plus qualifiées et qui ne représentent qu'une partie restreinte de toutes les dispositions de réadaptation qu'implique l'entrée de la Belgique dans la Communauté du Charbon et de l'Acier, prennent une signification particulière dans les circonstances actuelles. Elles visent à apporter une amélioration indispensable à la structure de notre économie charbonnière, dont la réalisation, qui ne peut plus tarder, s'avère particulièrement favorable aux intérêts de toute notre économie. Mais elles prennent en outre un caractère symbolique quant aux intentions du pays et de son gouvernement de nous placer dans une position favorable au moment de notre accès au marché unique de la Communauté.

L'éventualité de voir rejeter ou ajourner les mesures préconisées indiquerait incontestablement que la volonté d'adapter notre économie charbonnière aux conditions nouvelles créées par l'adhésion de notre pays au Plan Schuman fait défaut, que le pays semble prêt à se résigner à la passivité et que, dès lors, dans une telle perspective, adhérer à la Communauté du Charbon et de l'Acier représente une aventure qu'il est difficile de courir. C'est la raison pour laquelle il a été jugé indispensable, au moment de la ratification du Traité instituant la Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier d'adopter les dispositions législatives internes requises, reprises dans la présente proposition de loi.

* *

Les articles de cette proposition de loi ne nous paraissent pas, en général, appeler de longs commentaires. Nous croyons cependant devoir souligner en particulier que :

1° les remembrements, fusions et absorptions à réaliser dans les six mois sont décrits avec toute la précision désirable par le Conseil National des Charbonnages dans le rapport qu'il a remis au Gouvernement et qui a été communiqué au Parlement;

2° nous avons cru devoir séparer le cas des bassins du Borinage, du Centre, de Charleroi et de Liège, d'une part, de celui de la Campine, d'autre part, et ce à raison du fait qu'une éventuelle modification des concessions des charbonnages de Campine se trouve être en liaison étroite avec la mise à fruit des réserves de l'Etat;

3° il est logique de confier les sondages et études du gisement charbonnier belge à l'Institut National de l'Industrie Charbonnière, parce que l'on répond de la sorte au vœu exprimé à cet effet par le Conseil National des Charbonnages;

Het dient met nadruk herhaald dat die verschillende maatregelen, waarvan de noodzakelijkheid sinds lang door de meest bevoegde instanties is erkend en die slechts een beperkt gedeelte vormen van al de wederaanpassingsbepalingen welke de toetreding van België tot de Gemeenschap voor Kolen en Staal in zich sluit, in de huidige omstandigheden een bijzondere betekenis krijgen. Zij strekken er toe een onmisbare verbetering te brengen in de structuur van onze steenkolen-economie, waarvan de verwezenlijking, die geen uitstel meer duldt, bijzonder gunstig blijkt voor de belangen van geheel onze economie. Maar zij krijgen bovendien een symbolisch karakter ter zake van de bedoelingen van ons land en van de Regering om ons in een gunstige positie te plaatsen bij onze toetreding tot de enige markt van de Gemeenschap.

De mogelijkheid dat de voorgestane maatregelen verworpen of verdaagd worden, zou er onbetwistbaar op wijzen dat de wil om onze steenkolen-economie aan de nieuwe omstandigheden, ontstaan uit de aansluiting van ons land bij het Schuman-plan, aan te passen niet aanwezig is, dat het land gereed blijkt om zich in een passieve houding te schikken en dat derhalve, in zulk perspectief, de toetreding tot de Gemeenschap voor Kolen en Staal een moeilijk te wagen avontuur is. Daarom werd het noodzakelijk geoordeeld op het ogenblik der bekrachtiging van het Verdrag tot oprichting van een Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal de vereiste binnenlandse wettelijke bepalingen aan te nemen, die in onderhavig wetsvoorstel voorzien zijn.

* *

De artikelen van dit wetsvoorstel schijnen ons in het algemeen niet veel commentaar te vergen. Wij menen er evenwel in het bijzonder te moeten op wijzen dat :

1° de binnen zes maanden te verwezenlijken ruilverkavelingen, fusies en opslorpingen met alle wenselijke nauwkeurigheid omschreven zijn door de Nationale Raad voor de Steenkolen in het verslag dat hij bij de Regering heeft ingediend en dat aan het Parlement is overgelegd;

2° wij gemeend hebben het geval van de bekkens van de Borinage, van het Centrum, van Charleroi en van Luik te moeten scheiden van het Kempisch bekken, en zulks wegens het feit dat een gebeurlijke wijziging in de concessies der Kempische steenkolenmijnen nauw verband houdt met de uitbating van de reserves van de Staat;

3° het logisch is de boringen en studiën van de Belgische steenkolenlagen toe te vertrouwen aan het Nationaal Instituut voor de Steenkolenmijnverheid, omdat men aldus voldoet aan de wens in dit verband uitgesproken door de Nationale Raad voor de Steenkolenmijnen;

4° à l'article 3, nous visons par « plan de mise en valeur immédiate » l'ensemble des études techniques et financières, présentées dans un détail qui permette, les moyens techniques et financiers ayant été rassemblés, de passer immédiatement à exécution;

5° les fusions, remembrements et absorptions doivent être complétés par une adaptation technique à la dimension nouvelle des unités d'exploitation ainsi créées. Le financement à charge du Fonds de Modernisation et d'Equipeement des Charbonnages répond à cet impératif. Il va de soi qu'un contrôle approprié de la destination des sommes à prélever doit donner la garantie qu'elles ne sont utilisées qu'aux fins de faire rendre leur pleine efficacité aux fusions et remembrements et que les conditions de leur octroi répondent strictement aux intérêts immédiats et à longue échéance de l'économie nationale.

P. DE GROOTE.

*
* *

**Proposition de loi
relative au problème charbonnier**

ARTICLE PREMIER.

Dans les six mois à dater de la promulgation de la présente loi, les remembrements, fusions ou absorptions totales ou partielles de charbonnages, visés, pour les bassins du Borinage, du Centre, de Charleroi et de Liège, dans le rapport final du Conseil National des Charbonnages créé par la loi du 13 août 1947, seront réalisés. Les modalités d'exécution de ces remembrements, fusions ou absorptions totales ou partielles, non encore réalisés à la date de la promulgation de la présente loi, seront déterminées par des arrêtés royaux pris, à l'initiative du Ministre des Affaires Economiques et des Classes Moyennes, sur l'avis du Conseil National des Charbonnages.

Lorsque les recommandations du Conseil National des Charbonnages présentent plusieurs solutions, le Ministre des Affaires Economiques et des Classes Moyennes détermine la solution la plus conforme à l'intérêt général, le Conseil National des Charbonnages ayant été à nouveau entendu.

4° wij in artikel 3, door « plannen voor de onmiddellijke uitbating » bedoelen het geheel der technische en financiële studiën, derwijze in de bijzonderheden opgesteld dat onmiddellijk tot uitvoering kan overgegaan worden, zodra de technische en financiële middelen bijeengebracht zijn;

5° de fusies, ruilverkavelingen en opslorpingen moeten aangevuld worden door een technische aanpassing aan de nieuwe omvang van de aldus opgerichte bedrijfseenheden. De financiering ten bezware van het Fonds tot Modernisering en Uitrusting van de Steenkolenmijnen komt aan die eis te gemoet. Het spreekt vanzelf dat een aangepast toezicht op het gebruik der op te nemen sommen de waarborg moet schenken dat deze slechts zullen aangewend worden om volle uitwerking aan de fusies en ruilverkavelingen te geven, en dat de voorwaarden van hun toekenning volledig stroken met de belangen, zo onmiddellijke als die op lange termijn, van 's Lands economie.

*
* *

**Wetsvoorstel
betreffende het steenkolenvraagstuk.**

EERSTE ARTIKEL.

De ruilverkavelingen, fusies of totale of gedeeltelijke opslorpingen van steenkolenmijnen, waarvan sprake, voor de bekkens van de Borinage, het Centrum, Charleroi en Luik, in het eindverslag van de Nationale Raad voor de Steenkolenmijnen, opgericht bij de wet van 13 Augustus 1947, worden verwezenlijkt binnen zes maanden met ingang van de datum van afkondiging van deze wet. De modaliteiten van uitvoering van die ruilverkavelingen, fusies of gehele of gedeeltelijke opslorpingen die op de datum van de afkondiging van deze wet nog niet verwezenlijkt zijn, worden bepaald bij koninklijke besluiten getroffen op initiatief van de Minister van Economische Zaken en Middenstand, na advies van de Nationale Raad voor de Steenkolenmijnen.

Wanneer in de aanbevelingen van de Nationale Raad voor de Steenkolenmijnen verscheidene oplossingen worden aangewezen, bepaalt de Minister van Economische Zaken en Middenstand welke oplossing het best met het algemeen belang strookt, nadat de Nationale Raad voor de Steenkolenmijnen opnieuw is gehoord.

ART. 2.

L'Institut National de l'Industrie charbonnière créé en vertu de l'article 14 de la loi du 13 août 1947, est chargé de faire exécuter dans le même délai les sondages et études propres à assurer la reconnaissance complète du gisement des réserves de l'Etat du bassin de la Campine, de la bordure Nord du bassin de la Campine et du gisement profond des bassins du Borinage et du Centre.

ART. 3.

Sur la base de ces sondages et études, le Conseil National des Charbonnages est chargé de remettre, dans un délai de neuf mois, à dater de la promulgation de la présente loi, un projet de concession et un plan de mise en valeur immédiate des réserves de l'Etat situées dans le bassin de la Campine.

Le Conseil National des Charbonnages est chargé, d'autre part, de remettre dans le même délai de neuf mois à dater de la promulgation de la présente loi, les plans de mise en valeur immédiate, des gisements charbonniers dont l'existence aurait été révélée par les sondages et études visés à l'article 2, et intéressant la bordure Nord du bassin de la Campine et le gisement profond des bassins du Borinage et du Centre.

ART. 4.

Il est créé un « Fonds de Modernisation et d'Equipeement des Charbonnages », qui sera alimenté par des dotations budgétaires, et pour la première fois par une dotation de deux milliards de francs à charge du budget de 1952. Ce Fonds sera géré par la Société Nationale de Crédit à l'Industrie.

Il sera consacré au financement, sous le contrôle du Conseil national des Charbonnages, des investissements spécialement requis pour donner leur pleine efficacité aux remboursements, fusions ou absorptions totales ou partielles, réalisés par la présente loi.

Dans les six mois à dater de la promulgation de la présente loi, un arrêté royal, pris à l'initiative conjointe du Ministre des Finances et du Ministre des Affaires Economiques et des Classes Moyennes, déterminera les modalités de fonctionnement du Fonds et d'octroi des crédits aux charbonnages.

P. DE GROOTE.
H. ROLIN.
P. VERMEYLEN.

ART. 2.

Het Nationaal Instituut voor de Steenkolen-nijverheid, opgericht op grond van artikel 14 der wet van 13 Augustus 1947, wordt er mede belast, binnen dezelfde termijn, de geschikte boringen en studiën te doen uitvoeren voor de volledige verkenning van de steenkolenlagen der reserves van de Staat in het Kempisch bekken, van de Noorderzoom van het Kempisch bekken en van de diepliggende lagen van de bekkens van de Borinage en van het Centrum.

ART. 3.

Op grondslag van die boringen en studiën, wordt de Nationale Raad voor de Steenkolen-mijnen belast, binnen de termijn van negen maanden met ingang van de datum van afkondiging van deze wet, een ontwerp van concessie en een plan tot onmiddellijke uitbating van de in het Kempisch bekken gelegen reserves van de Staat in te dienen.

De Nationale Raad voor de Steenkolenmijnen wordt anderdeels belast, binnen dezelfde termijn van negen maanden met ingang van de datum van afkondiging van deze wet, plannen in te dienen voor de onmiddellijke uitbating van de steenkolenlagen waarvan het bestaan aan het licht zou gekomen zijn door de boringen en studiën bedoeld bij artikel 2, in verband met de Noorderzoom van het Kempisch bekken en de diepliggende lagen van de bekkens van de Borinage en van het Centrum.

ART. 4.

Er wordt een « Fonds tot Modernisering en Uitrusting van de Steenkolenmijnen » opgericht, dat gestijfd wordt door begrotingsdotaties, en voor de eerste maal door een dotatie van twee milliard frank ten bezware van de begroting van 1952. Dit Fonds wordt beheerd door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.

Het zal besteed worden aan de financiering, onder de contrôle van de Nationale Raad voor de Steenkolenmijnen, van de beleggingen die in het bijzonder vereist zijn om volle uitwerking te geven aan de door deze wet verwezenlijkte ruilverkavelingen, fusies of gehele of gedeeltelijke opslorpingen.

Binnen zes maanden te rekenen van de datum van afkondiging van deze wet, zal een koninklijk besluit, getroffen op het gezamenlijk initiatief van de Minister van Financiën en van de Minister van Economische Zaken en Middenstand, de modaliteiten van werking van het Fonds en van toekenning van kredieten aan de steenkolenmijnen bepalen.